

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

برنجی سنه : برنجی جلد

نومرو : ۱۲

۵ تشرین اول ۳۳۷

شعر

کورده مکتوب

آه بوخوایی، دورغون، کورولتوسز کویار، آه!
ایشته قاچ کوندن بری بر بارچه کوکم فرح
کدلم داغلمش، تسلی بولش کی.
کویله دوغرو اوچک، زوالی برقوش کی
شهرک صیقینیسند قاپانش ده کسه کز.
ألمله بونالان برقلب ایچین، بیلسه کز
بولوندیم کویچکر نهسا کن برکوشه عیش؟
اوح، انزوا، انزوا، نه قادار طانی شیمش!
بربرندن فرقی یوق بورده کچن کونلرک.
دائما افقه دوغرو باقارم دهرین دهرین:
قارشیمده هرکون عینی اووالر، عینی قیرلر،
عینی حزن یاماجی، رنکی دونش بایرلر.
بویله باقدجه انسان بو ساکن منطربه
دویمان قلب اولاجق صابور کونلر آیه.
ایشته، بن بوجیاته کیره لی قاچ کون اولدی،
روجه انزوانک سحرلی ذوق دولدی.
بوته کویده قلبه یالکیز برتک ائش وار:
خاطرلر .. ماضیدن دور اولان خاطرلر ...
کیزی حزنیه چوکن صوکه بهار آقشاملری
آله ولرله سارارکن صولوق، سازلی داملری
قلبیده طانی طانی جانلانی اسکی کونلر،
اوجانین زمانلری تعقیب ایدن حزنلر ...
هر لحظه دوشوندکجه اوزقندن شیمدی سزی
رؤیاده کی بوزلره بکزه بن چهره کزی
صوکه آقشامکی حالیه سانکی کورور کیمیم.
بورده یالکیز او کوزل چهره نك غریبیم ...
فقط، - ای شن سودیکیم! - بوانزوا پک کوزله؛
ذوقی شیمدی دویدم اوزاقدن صومک کوزله.
صیقیلان جانلر ایچین شهرک هواسی چوق دار.
روحی آکلاردیکیز بوساکن کویه قادار
سویلی برقوش کی اوچوب کایلیسه کز.
یاخته کواکله کویار ها، بیاسه کز
نه شفقتی بریووا، نه امین برکوشه عیش!
انزوا، آه انزوا نه قدر طانی شیمش ...

نجم المبره غنیل

تربیه

مکتبهرک تشکیلات هارمیه سی مقننه کی نظریات

اوروباده مکتبهرک تشکیلاته و تربیه اصولارینه
صایسز اثرلر موجوددر . بونلرک ایچنده بر چوق
معروف صریبلر واجتماعیایچیلر واردرکه اونلرک افکار
ونظریاتی الیوم موجود اولان تشکیلاتک اساسنی
تشکیل ایتشددر .
بوکی افکار ونظریاتی تاریخ تربیه ده اوقومق
و آکلامق تمکندر . لیکن بونی برده اجتماعی نقطه
نظردن تدقیق ایتک، معروف اجتماعیایچیلر واجتماعی
په داغورنی مدافعارنک نه کی افکاره مستندأ مکتبهرک
تشکیل ایدلسنی آرزو ایتدکارنی آکلامق ده شبهه سزکه
چوق فائده لی در . بونی، آئزده موجود اولان فلاسک
تربیه تاریخلری بزه حقیه اوکرده ده میور . بناء علیه
بز، ۱۹ نجی عصردن اعتبارأ مکتبهرک خارجی
تشکیلاتی وبالاخره داخلی تشکیلاتی حقنده بوکی معروف
شخصیتلرک نه کی نظریلر سردایلدیکنی وبونی متعاقبده،
موجود نظریلره رغماً، نه کی مکتبهرک موجود
اولدیننی ومکتبهرک داخلی تشکیلاتنده نه کی فکرلرک
تطبیق ایدلسکده بولندیننی آلدن کلیدی قدر ایضاحه
چالیشه جفز (*) .

*

اون طانوزنجی عصرده نظری تربیه، اسکیدن
اولدینی کی، ایکی وظیفه نی حل ایتک چالیشیردی:
برنجیسی تربیه نك کیمک طرفندن درعهده ایدله جکنی
تثبیت ایتک، ایک:نجیسی تربیه نك فایه سیله اصولارینی
آراشدیرمق. اون سکرنجی عصرده، انابه دورنده،
تورغو، قوندورسه، آدام سمیت کی شخصیتلر،
سیاسی واقعهادی حریتورولک طرفداری اولفه برابر،
تربیه نك حکومت طرفندن درعهده ایدلسی فکرینی
مدافعه ایدیورلردی. اساس اعتبارله ۱۹ نجی عصردهده
بوفکره صادق قانندی .

سیاسی واقعهادی حریتک هابنده اولوق اوزره
۱۹ نجی عصرک ایتدالرنده، سوسیالیزم جریانی باش
کوستردی . بوجریانک ایلاک مدافعی [فیخته] در.
فیخته، « آلمان ملتته خطابه لرم » دبه نشر ایتدیکی
اثرنده اجتماعی تربیه پروگرامنی مدافعه ایدیوردی.
فیخته آلمانلارک دوشدیکنی کربوددن قورتولسنی آنجق
[تربیه] واسطه سیله ممکن عد ایدیوردی . اوکا
کوره مکتبلر، تمامأ دولت مؤسسه سی اولیلدر .

[۱] بو بونی تعقیب ایدله جک سلسله مقالاتده
مأخذ اولارک ک زیاده استفاده ایتدیکم وبر چوق
قسه لرینی عیناً بورایه نقل ایتدیکم اثر، الیوم لایزیغ
داوالفونو پروفورلرندن (باول بارت) ک « تاریخ
تربیه » سی در . بوندن ماعدا (ویلهلم موخ) ک:
« استقبال په داغورنیسی » و (کورشن شتاینر) ک
(مساعی مکتبی) و (همشهری تربیه سی) اثرلرینه
باشلیجه مأخذ اوله رق استعمال ایتدم .

ترک ایتش فردلرک وحدتلی باشقه باشقه در. مثلاً
قلب، جگرلر، معده، احشای داخلی، دماغ،
اعصاب، عضلات عینی قدرت حیاتی نی حائر ومتوازن
اولادقلر کی سرور وحزن، نفرت وغبت، جرأت
ومتجوبیت، خست وسهاحت، عزم واراده، سرعت
وبطالت تذک وچالیشقانق کی حیات تأثریه وفعاله
هپ مختلف وغیر متوازندرلر. ایشته اساساً عضویت
وروحیتده کی بوم ووازنه سز لکار احتیاطلره امکان وزمین
حاضرلامده لرایکن بونلره بوده اجتماعی موازنه سز لکار
انضمام ایدنجه مختصرلرک چوغاله سندن دها طبیی
نه اولایلیر ...!

اساساً بوزوق اولان موازنه سز تک بر تمایل
حاکم هرام اولارک بوحال اولونجه په قادار دوام ایتدیکی
زمان ک بویوک برهتص اولیورز. فقط بوجکومت
وقت وقت دکیشن ویا عینی زمانده ثابت برقاچ تمایله
صابالان تماشانی وخوایی بر شکدهده اولایلیرکه
بونلره برهتص دینه سز. هر بویوک برهتصده ثابت بر
مقصده بواک ایصال وتقرب ایدله جک صاصیلداز بر
عزم ومتانت وارددر . « اولوالزم » دینلر کیمسه لر
ایشته بونلدر .

ینه برطاقم آدملر واردرکه بونلرک علامت فارقه.
لری هر در لوطهورات وفرصتله قارشنی چابوق متبیج
اولوب چابوق حرکت کچکدر . هنجانلری نه قادار
چوقسه کندیلرینی ضبط ایتک قدرتلی اوقادار آزددر.
تمایللری مانون، سطحی وسرکندشجو اولان بوالجائی
متبیجلر برهتص لکارک تمامأ ضدی اولان برطاقم موازنه سز.
لردر . بکا قالیرسه علی الاطلاق احتیاطلری لسلکله بن
ایشته بوغولورلدر. یوقسه اولوالزم احتیاطلر برهتص
ک قوتلی وؤثر حالتک برر تمایلدرلر . بونلر
هرجائیلاک، قرارسزاق وتأمیل سز لکدن چوق اوزاق
اولوب غایت متین وهدفلی معین کیمسه لردر .

الحاصل احتیاطی وجوده کترین یالکیز حسلرک
آتشینلکی وتمایللرک قوتی اولایوب بالخاصه دیکرلرینی
کندی جاکیت وتصرفنه آلاان جوشغون بر تمایلاک
استقرارلی ودواملی برغلبه سیدر . اصل احتیاط ده
بودر .

حیات، موالله عبادله ایدن بر قوت اولدیننه
نظراً بویوک مختصرلر معین وتک بر مانع حیاتی ایله
اولونجه په قادار جنکله سز لکدن بیقمایان، بیلمایان
ویورولق نه در بیلمه بن فوق الاماده انسانلر درک بونلره
« اولوالزم » عنوانندن دها مصیب برتعیر اولاماز.

۲۶ ایلل ۳۳۷ استانبول

داوالفون روحیات ممانی

مصطفی شکب

ادبیات تاریخی

افزاده

یونس امره به کمالی بولان تصوفی خلق ادبیات،
اوندن صوکره باواش باواش سرستینی قایب ایدره
زهدله شدی . یونس امره به معیارلرک شعرندک
آزاده فلسفه ، برنی نهایت ، دار برحدود ایچده
عصبی دیانت پرولکه برادری . یونس امره دن شدتله
متأثر اولان تکیه شعرینک سیرینی تعقیب ایدره رسک
.....

عنی نقطه نظری (هربارت) ده مدافعه
ایدیور « حکومتک امر ایتدیکنی مکتب یاعلی در .
حکومتک تحمل ایدمه چکی شیرلی مکتب یاعلی در .
چکندی در . » حکومتک صلاحیتی بالکز خارجی
تشکیلاته متعلق اوللی وقتیش حق حکومتده اولقه
مکتبیرک داخل فعالیتنه قاریشلمه لی در .
حکومت بالخاصه ابتدائی مکتبیرلی ، زمینلر
وره آل مکتبیرلی آچلی در . بو مؤسسه لره هریری
سربست اوللی وهینک برتدریسات پروغرای بولملی در .
مفردات پروغرای ، مکتبک سنه لرینه کوره تقسیم
ایدلی در . مکتب وکایسا دوست اوللی در . تربیه ده
عائله نکه ده بری اوللی در . عائله مکتبی قسماً حمایه
اعام ایتلیدر . هربارت ، تربیه نکه - فیخته ده اولدیی
کی - قایمیه حکومتک امری آلتنده بولمنسی مصیب
کوریور .

هربارتک شاکر دلرندن [چسپاله] ، عائله به
هربارتندن دها بویوک بر موقع ویریور . وعائله به
حکومت برینه اقامه ایدیور . بوزاته کوره « عائله نکه
رابطه و مناسبتی اولدهن هیچ بر تربیه ده موفق
اولوناماز » . عائله نکه تربیه قارشی علاقه سی ،
حکومتک قرطاسیه جیلک اصولیه احما ایدیور .
تربیه مؤسسه لرینک عمومی مسلك مکتبی شکانه قاب
ایدلسی تمایلی بوندن حصوله کلپور . بونک ایچون
عمومی تربیه ، ابتدائی ، ره آل و زمینز مکتبیرلی کی
اوچ شکله اوللی و بونی ده حکومت دکل مختلف
جهتیر درعه ده ایتلیدرلر . بوجیتیر مکتبیرک مفردات
پروغرائنه ، اصول تدریس و وسائط تدریس سینه
قاریشلمه ملیدر . مکتبک بالجله داخلی خصوصاتی
« مریبلر » طرفندن تثبیت و تنظیم ایدلی در . کایسانک
مکتبلره قاریشلمه حق اولمه لی ، بالکز ، مذکور
جهتیرلره کایسانک بر قاج ممی بولنی واوراده مکتبیرک
تشکیلاتنه تأثیرات اجرا اتمک چالشملی در . بوندن
باشقه مسلك مکتبیرلی ده آچیلدی در . بو مکتبیر ،
مسلك منسوبیتی طرفندن تنظیم ایدلی در ، خصوصی
مکتبیرک بولمنسه معترض اولمه لی در . تربیه و تدریس
حتنده فائده لی تجربه لره ک ای محلی ، خصوصی
مکتبیرلر .

بوفکرلرله تطبیق ایدمه موفقیت فازانه مدی .

تربیه دوقوری

مبیل فکرت

تربیه ، عائله به بر ایلما مالی . چوقلر عائله دن آنوب
حکومتک مکتبلرله تربیه ایدلیدر . زیر چوقلر ،
بالخاصه عمده صنفک چوقلری ، فنا محیطک جریانه
قایملارق فنا آدم اولایلیرلر . فیخته به کوره چوقلر
مکتبده چالیشدی برلی و چوقلرک یابه چنی ایشلرله
مکتب ، کندی کندی اداره ایدمه بیللی و هرکس
بولی مکتبلره دوامه مجبور طوتولی در . فیخته نکه بر
چوق نظری فیکرلری تطبیقات ساحه سینه کچممدی .
چونکه بونلرک بر چوق خصوصلرله جهت تطبیقیه سی
بودی .

ایبرالیم طرفدارانسه ، فیخته دن دها فضله
ناخوش تأثیرلر یابان هر شیئی دیندن ورومانیتک
ماضیدن بکلن محافظه کارلرک افکاری ایدی : بونلره
نظراً خریستان بر ملنک حکومتی ده خریستان اوللی
ویوله بر حکومت ، کرک زهدیت و کرک تحقیق ایتدی بر دیکی
فیکرلری برابر یشاغفه غیر ایتلیدر . بونک ایچون
خریستان بر ملنک تربیه و تحصیل ده خریستانلره ایتنا
ایتلیدر . مادامک کایسانک آیریلان مکتبیر ، تحصیل
و تربیه ده ای ثمره و برهمدیلر . او حالده مکتبیرک
نظارتی تکرار کلیسایه اعاده ایدلیدر . حکومت ،
تربیه مسئله سندم بالکز خارجی مسائلده حمایه کار بر
وضعینده بولمیلیدر . بونقظه نظر ، موقت بر زمان ایچون ،
ایچه قیمت و اهمیت قزاعشیدی . بو زمانلرله میدان
کان یکی بر اجتماعی جریان ، تربیه نکه خارجی تشکیلاتی
حفنده ده یکی نقطه نظرلرله بولمنسی ایجاب ایتدی بر دی .
بالخاصه کینلرله جنایت افغانلک وسائر جرائمک
چوغالسی نظر دقتی بونقظه به جلب اتمک باشلادی .
وقبله [قوت] ک اوکر تیدیکی کی « مفرد برانسان
حقیقته غیر موجود بر فکر مجروردر . یشایان
بالکز جمعیت در . » فیکری تکرار اطراف صاره
باشلادی . بوجریانک طرفدارلرینه کوره جرم ایشلین
بر آدمک حرکتی ، مفرد بر حرکت اوله رق تاقی
ایدلیور . اونلک ماضیسنک و بولندینی ، یشادینی محیطک ده
بوجرمه خیلی تأثیری وارددر . حتی بومکتبک معروف
مدافع لرندن [فراغ لیست] دیورک : بویکی مسائله
اجتماعی عواملک تأثیری ، فردی عواملک چوقلر ده
فضله در . بوزات آلدک ایستانتیستلرلر چیقاردینی
نتایج کوره ، اولجه جزالندیریلره رق تکرار جرم
ایشلرکلی ایچون حبسخانه به کیرلرک عددینک یکی
جرم ایشلیرله نظر آتک فضله اولدینی قید ایدیور .
ایلک دفعه سندم مجبوسلر نه قدر آغیر معامله به
ممرض قایلرلرله عکس العملده او درجه چاق
اولور . بونک ایچون صلاحی ، جزالندیرمقده دکل ،
فنا لک اوکنه کچمکده آرمیلیدر . بونقده چوقلرله
باقه میان ، مفرد یشایان چوقلری حکومت ،
مکتبیرله آلامی ، و بو کی چوقلر دارالاشاملر
واکال مکتبیرلی کی مکتبلره تحصیل و تربیه کورمیلیدر .
۱۹ نجی عصرک اورته لرله متنفذ مریبلرلر
[نی مایر] ، میرابونک فیکرینه معارض اوله رق ،
حکومتک « ای مختلف تربیه مؤسسه لری آچسنی »
توصیه ایدیور .

بو حقیقته قولایلره ، اصل اولایلیرلر . اساساً معقبر .
لرینک هیچ برنده یونسده کی صمیمی ، درین هیجان
وجود اولاملره برابر ، بونلرک بعضیلرله ، یونس
فلسفه سنک چوق قوتی ایزلری کوریلور . نشه کیم
معنوی شخصیتی قایمیه یونس امره تأثیری آلتنده
تشکیل ایدن اشرف اوغلی نکه اثرلرله بو ایزلری ،
آرامدن بولورلر . اشرف اوغله قادار کان یونس
معقبرلی ، اونک تلقیرنه همان تماماً صادق قالدیلر .
اشرف اوغلندن صوکره ، اوزرلنده یونس فلسفه سنک
حاکمیتی حسن ایدمه چکیز متصوف خلق شاعرلری
محدود و بونلرک خارجنده قالانلرک اثرلری ده ایزاده
زهدانه ، متقیانه در .

تصوفی خلق ادبیاتک ، وخر محصورلرله بوزهدی
ماهی بزک ای عرض ایدن هذابی دیوانیدر .
فقط هدا بیدن اول ، بونوع دیوینلری بحتوی الکبیرلر .
ندن صرک کچوک دیوانیله محمد محی الدین افزاده
دقتیزی جلب ایدر . افزاده بی بو خصوصده هدا بیدن
اول ذکر ایتمه سبب ، بساطتی نسبتنده یابس
اثرلرله زهدی خلق ادبیاتک ک ابتدائی غونه لرینی
ورمش اولمیلیدر .

محمد محی الدین افزاده ، طغوزنجی عصرک ایکنجی
نصفی اورتارلنده بروسه ده دوغدی . تراجم احوال
بجوعه لرله مناقب نامه لرله تولد سینه دیوینلری به
تصریح ایدمه مکتبه برابر ، بروسه لی بلیفک افزاده سینه
عطفاً بونی ۸۸۲ ویا ۸۸۳ سنه لری اولقی اوزره قید
ایدیه بیلیرلر

افزاده نکه بااسی وعائله به حقه ده هر درلرله عواملندن
میرومز . اسمی و مسلكی قایمیه به بول اولان باباسنک ،
بعضی روایتلره نظرراً حیاتی طانییان مادی بر آدم
اولاسی احمالی وارددر . باباسنی افزاده بی هنوز چوق
کچوککن تحصیل حرفت ایچون بر قزاز اوسته سنک
پاننه ترک ایتدی . افزاده نکه بوسلکده سوق اولوغاسی ،
باباسی حقه ده یوقاریده وارد عد ایتدیکنز احماله قوت
و بریدیکی کی ، اونک ، آلتنک تریلرکچینه ، چوجو .
غنکده بویله یاشاماسنی ایستین صنعت اهلی بر فقیر
اولاسنی ده خاطرلرلر . افزاده باباسنک اجباریلر باشلا
دینی دنیا ایشله علاقه دار اولادی . کولکنک آزلدن
حقه متوجه ، حق عشقیله دولش اولاسی افزاده بی
شیدیدین عزت و عبادته میل ایتدی برمشدی . بونک
ایچون اوسته سنک اهتملری اوزرلنده فنا بر تأثیر
یابوردی . افزاده نکه ایشه قید سزلنه رغماً ، اوسته .
سنک اصرارلی تعلیم هوسی اونی کوجنه دردی ،
« سبب عنان اختیار ایدوب ناولک دلخواهک رسیده
آماج قبول اولیه دیدکده استادی رهایب
دادوستد بازار جهان » اولدی . افزاده دن بحث ایدن
کتابلرله اونک ایلک اثر کرانی اولقی اوزره ذکر
ایدیلن بوحادثه نکه حقیقته نه درجه یاقین اولدینی بالطبع
کسیدیرلرله ، شو قادارکه هنوز پاک کینچکن امیدینی
معنوی بر عالمه ربط ایتدیکنی کوسرتمسی اعتباریلر
بو حادثه افزاده نکه طبیعت صوفیه سنک قوتنه دلیل